

Hawaiki

Ko Hawaiki, te takenga o tō tātau iwi. Ko te mahara o tawhiti i kawea mai ai i te takanga o ngā tau i roto i ngā kōrero e takina tonutia ana i te rā nei.

He huhua ngā whakaaro ki te wāhi kei reira a Hawaiki pēnei me Īhipa, Java, Marquesas, Madagascar, Āhia, ngā whenua o Amerika, te Moana a Kiwa me ētehi atu. E taunakitia ana tēnā me tēnā e ngā rangahau.

Ka kore pea tātau e whakaae kei hea taua pūtake, engari ka whakaae tahi tātau ko Hawaiki tētehi ingoa e mau nei tō tātau takenga tūturu. Ko Hawaiki, te pūtake.

Photo by Sean Kelley on Unsplash

Te whakawhitanga a ō tātau tūpuna i te moana a Kiwa, ka tapatapa haere i tēnā whenua, i tēnā whenua ki te ingoa o te kāinga hei pupuri i te whakapapa.

He huhua ngā whakaaro ki tō tātau takenga, ki Hawaiki. Kei raro nei ētehi.

Hawaiki Tahutahu, ka toro atu ki Hawai'i, ki Rapanui hoki.

E kīa nei te kōrero i haukurukurutia ō tātau tūpuna e ngā tini maunga puia, ngā ngāwhā me ngā waiariki.

Ko Hawaiki Nui te ingoa o ngā moutere katoa o te moana a Kiwa.

Ka toro atu a Hawaiki Roa ki waho o te tapatoru a Kiwa ki ngā whenua pēnei me Amerika me Āhia.

Ka toro atu a Hawaiki Pāmamao ki te pokapū rāwhiti, ā, hoki rawa atu ki te pūtake o te tangata.

He mea nui hoki kia arongia, he ingoa ake, he mana ake tō tēnā moutere, tō tēnā moutere. Mai anō i te haerenga mai o te hunga pēnei i a Kāpene Kuki ki te moana a Kiwa i tapaina ai ētehi huinga moutere ki tētehi ingoa kotahi, pēnei me ngā 'Kuki Airani'. Engari mō te iwi Māori, he 15 moutere motuhake kē ēnei. Ka pērā hoki te kōrero a ngā tāngata whenua o aua moutere mō rātau anō, ka puritia ngā tikanga a ō tātau tūpuna

Ahakoa kāore ētehi o aua whenua e karangatia ki ō rātau ingoa tawhito i te rangi nei, kei roto tonu, i ngā kōrero me ngā waiata i tukuna iho ki ngā whakatupuranga.

Hawaiki Nui: Hawai'i

Koinei te ingoa tawhito o tētehi moutere kei ngā huinga moutere Tuamotu ki Porinēhia Wiwī.

Ko Hawaiki te ingoa tawhito o Ra'iatea hoki

Hawaiki Tawhiti-areare: Tahiti

Hawaiki Taputapu-ātea: Rarotonga

Hawaiki Pamamao: te moutere o Java

Hawaiki Manahea: Papua New Guinea

Hawaiki-Te-Tawhiti: Fiji

Hawaiki Tuahuru: Marquesas

Hawaiki Tautau-o-te-Rangi: New Zealand